

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมือง

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมติในการประชุม ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรครักษ์ธรรม ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๕/๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรครักษ์ธรรม ดังนี้

นโยบายพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๕๖

พรรครักษ์ธรรมเป็นพรรคการเมืองที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อธำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรม และยังประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ โดยมีนโยบายที่มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาบ้านเมืองและบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้าโดยใช้การบริหารประเทศด้วยหลักธรรมาภิบาลที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและเพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานทั้งปวงของพรรครักษ์ธรรม ตลอดจนคณะผู้บริหารพรรค และสมาชิกพรรคทุกคน พรรครักษ์ธรรมจึงได้ประกาศนโยบายของพรรครักษ์ธรรมดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พรรครักษ์ธรรมเป็นพรรคการเมืองของประชาชนคนไทยทุกหมู่เหล่า พรรคจะดำรงรักษา พิทักษ์ ปกป้อง เชิดชู สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นหลักศูนย์รวมใจของประชาชนชาวไทย ทั้งประเทศตลอดไป และจะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติ ตลอดจนบูรณภาพ แห่งราชอาณาจักรไทยและผลประโยชน์ของประชาชนตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๒ พรรคจะสนับสนุนให้ประชาชนคนไทยทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารนโยบาย ของพรรค โดยไม่จำกัดหรือแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งจะต้องไม่เป็น ผลประโยชน์ของบุคคลใดหรือคณะใดคณะหนึ่งเท่านั้น

ข้อ ๓ พรรคมุ่งส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีอำนาจเต็มตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิในการบริหาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรในท้องถิ่น ตามความต้องการของท้องถิ่นตนเอง พรรคจะเร่งปรับปรุงการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้เกิดความสอดคล้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อประชาชนอย่างเป็นเอกภาพ

ข้อ ๔ พรรคจะนำระบบคุณธรรมมาใช้เป็นหลักในการบริหาร และส่งเสริมให้การปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ขจัดการฉ้อราษฎร์บังหลวง การทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งทางตรงและทางอ้อม จะใช้มาตรการการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดทั้งข้าราชการ นักการเมือง และบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวข้องในชั้นเด็ดขาด

ข้อ ๕ พรรคจะส่งเสริมการประกอบอาชีพและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี ให้ประชาชนมีโอกาสทัดเทียมกันในทุกพื้นที่ ทุกสาขาอาชีพ และทุกฐานะบุคคล รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการ ข้อมูลและแหล่งเงินทุนเพื่อประชาชนคนไทยจะได้นำมาใช้ในการประกอบสัมมาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในแต่ละความถนัดและความสามารถ พรรคจะปกป้องการถูกเอารัดเอาเปรียบของบรรดาลูกจ้าง ตลอดจนผู้ใช้แรงงาน ทั้งในต่างประเทศโดยจะตั้งศูนย์ประสานงานรับเรื่องราว พร้อมทั้งจะเข้าเป็นตัวกลางข้อพิพาทของคู่กรณี หากทั้งสองฝ่ายมีความจำเป็นที่จะให้กระทำการเป็นผู้ร่วมแก้ไขปัญหา

ข้อ ๖ พรรคมุ่งเน้นการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ โดยจะมีการฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้พอเพียงต่อการใช้สอยในการเกษตรและอุตสาหกรรม พร้อมทั้งจะให้มีส่วนต่อการแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมควบคู่กันไป พรรคจะร่วมกับประชาชนในแต่ละพื้นที่ของประเทศพัฒนาที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำการประกอบอาชีพทั้งในการเกษตร อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย ประชาชนผู้ครอบครองที่ดินทำประโยชน์ทั่วประเทศ มีสิทธิ์ที่จะได้รับเอกสารสิทธิ์ตามฐานะและตามความเป็นจริงตามกฎหมาย ส่วนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของชาติจะได้รับการปกป้อง รักษาและฟื้นฟูให้คืนความเป็นธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำลำธารและการพัฒนาอื่น ๆ โดยเร็ว

ข้อ ๗ พรรคจะส่งเสริมด้านสาธารณสุขโดยจะจัดหาแพทย์และพยาบาลให้เข้าถึงประชาชนทุกท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะจัดบุคลากร เครื่องมือแพทย์ที่จำเป็นให้ผู้ป่วยหนักและการรักษาโรคทั่วไป เพื่อเป็นที่อุ้มชูแก่ประชาชนทั้งประเทศ โดยให้ถือเป็นรัฐสวัสดิการที่จะต้องบริการให้แก่ประชาชนผู้สูงอายุ เด็ก สตรี คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส จะได้รับการคุ้มครองดูแลเป็นกรณีพิเศษ ทั้งในทางกฎหมาย และหลักมนุษยธรรม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้เห็นประโยชน์ถึงการออกกำลังกายรักษาสุขภาพ และส่งเสริมเยาวชนหรือผู้ที่อยู่ในวัยที่จะเป็นนักกีฬาอย่างจริงจัง โดยจะร่วมมือกับภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในด้านการสนับสนุนในทุกวิถีทางที่จะสร้างความเป็นหนึ่งในกีฬาระดับชาติต่อไปด้วย

ข้อ ๘ พรรคจะส่งเสริมความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศให้มีสมรรถนะที่วางใจได้ ในการพิทักษ์รักษาอธิปไตยเหนือดินแดนของชาติ พรรคจะมุ่งเน้นให้กำลังพลของทหารทุกเหล่า กำลังพลของตำรวจให้มีแสนยานุภาพและประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนทุกคน

พรรคถือหลักการว่า ข้าราชการและพนักงานรัฐ ตลอดจนพนักงานรัฐวิสาหกิจทั่วทั้งประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการบริหารบ้านเมือง จึงต้องมีหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มภาคภูมิ โดยพรรคจะมุ่งเน้นส่งเสริมสวัสดิภาพและรายได้ของข้าราชการและพนักงานรัฐให้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างมีศักดิ์ศรีในสังคม

ข้อ ๙ พรรคจะพัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและพลังงานให้แก่เยาวชนและบุคลากรในองค์กรต่าง ๆ ให้มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติให้ทัดเทียมกับนานาชาติและประเทศ พรรคจะส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนพัฒนาจัดหาพลังงานธรรมชาติมาทดแทนพลังงานเชื้อเพลิงที่รัฐต้องจัดซื้อจากต่างประเทศ

ข้อ ๑๐ ด้านการศึกษาพรรคเล็งเห็นถึงความจำเป็นสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ พรรคมุ่งเน้นสนับสนุนเยาวชนและประชาชนทุกเพศทุกวัย รวมถึงคนพิการในทุกท้องถิ่นให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามเกณฑ์กฎหมายกำหนด และจะเพิ่มการจัดหางบประมาณและทุนการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามขีดความสามารถ รวมถึงการศึกษาต่อในต่างประเทศ แต่ขาดแคลนโอกาสและขาดแคลนทุนทรัพย์ ครู-อาจารย์-ผู้บริหารการศึกษาจะต้องได้รับการยกย่องให้เกียรติ พร้อมทั้งส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสวัสดิการและขวัญกำลังใจเพื่อให้เกิดผลดีในการบริหารและการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกศิษย์และผู้รับการศึกษาในทุกระดับ

ข้อ ๑๑ ด้านการศาสนาและวัฒนธรรม พรรคจะส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ที่ดีงามของชาติในทุกวิถีทาง ทั้งนี้ พรรคได้ตระหนักถึงความสำคัญอย่างยิ่งว่าในโลกนี้ แม้จะต่างเชื้อชาติ ศาสนา ทุกคนจะต้องมีศาสนา วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของตนเองเป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยว และพัฒนาจิตใจ จึงจะอยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข

ข้อ ๑๒ รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ พรรคจะร่วมกับพนักงานและผู้บริหารของทุกรัฐวิสาหกิจพัฒนาระบบบริหารและบริการ ให้เป็นที่พอใจของประชาชนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

ข้อ ๑๓ ด้านการต่างประเทศ พรรคจะส่งเสริมการผูกเป็นมิตรประเทศที่ดีกับนานาชาติประเทศ เพื่อให้เกิดการพึ่งพาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง ตลอดจนการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามระหว่างกัน

นโยบายเหล่านี้ทางพรรคจะนำมาเป็นกลไกในการบริหารบ้านเมือง โดยจะยึดถือตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ ความรู้รักสามัคคี และ เศรษฐกิจพอเพียง ผสมผสานกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในระดับสากล ประกอบกันไปด้วยความรอบคอบและเป็นที่เห็นพ้องต้องกัน ในส่วนใหญ่ของประชาชนคนไทยให้สมกับคำขวัญของพรรครักษ์ธรรม ประเทศก้าวหน้า ประชาเป็นสุข

ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๕๖

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๕๖”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

- ข้อ ๓ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรครักษ์ธรรม” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “Rakstham Party” ชื่อย่อภาษาไทย “ร.ธ.” ชื่อย่อภาษาอังกฤษ “R.T.”
- ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรค และความหมาย
- (๑) พรรครักษ์ธรรมใช้เครื่องหมาย

(๒) โดยมีความหมายดังนี้

<u>ชื่อพรรคครักษ์ธรรม</u>	หมายถึง พรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อธำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรม และยังประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ โดยมีนโยบายที่มุ่งหมายให้เกิด การพัฒนาบ้านเมืองและบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป
<u>เทียนและเปลวเทียน</u>	เป็นสัญลักษณ์อันหมายถึง การบริหารประเทศด้วยหลักธรรมาภิบาล ที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญในทางที่ก้าวหน้าขึ้น
<u>แถบสีแดง เขียว และน้ำเงิน</u>	เป็นสีอันหมายถึง ความจงรักภักดีที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสู่ความเจริญรุ่งเรือง ในทุกด้านทัดเทียมอารยประเทศ
<u>รูปแผนที่ประเทศไทย</u>	เป็นสัญลักษณ์อันหมายถึง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความสมัครสมาน สามัคคีของคนในชาติ

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่พรรคครักษ์ธรรม ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๓ หมู่บ้านฉัตรแก้ว ซอย ๘ ถนนแอสปีแลนด์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐

ข้อ ๖ สาขาพรรคครักษ์ธรรมที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง ณ ที่ใด ให้เรียกว่า “สาขาพรรคครักษ์ธรรม ลำดับที่... จังหวัด...”

ข้อ ๗ พรรคครักษ์ธรรมมีแนวนโยบายตามที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

หมวด ๒

สมาชิกและสมาชิกภาพ

ข้อ ๘ สมาชิกพรรคครักษ์ธรรม ได้แก่ บุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยที่ได้ยื่นใบสมัครตาม ข้อบังคับพรรค

ข้อ ๙ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด หรือผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติซึ่งได้สัญชาติ ไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- (๓) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- (๔) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๕) ไม่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๖) ไม่เป็นบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดและของมีนเมา

อย่างรุนแรง

- (๘) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
- (๙) มีความเข้าใจในนโยบาย ตั้งใจสนับสนุนกิจการของพรรคและปฏิบัติตามข้อบังคับพรรค

ทุกประการ

ข้อ ๑๐ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคครีษัตริย์ธรรม ให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคด้วยตนเอง พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และให้คำรับรองว่าตนมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นโดยมีสมาชิกพรรครับรองไม่น้อยกว่าสองคน ตามสถานที่ที่พรรคกำหนด

ข้อ ๑๑ การเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคจะเรียกเก็บหรือไม่ หรือจะเก็บในอัตราเท่าใด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๒ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคตามข้อ ๙
- (๔) พรรคการเมือง มีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

หรือมีเหตุร้ายแรงอย่างอื่น

- (๕) พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง เลิก หรือยุบไป
- (๖) เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งพรรค
- (๗) กระทำการอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค

การลาออกจากสมาชิกตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย หรือจะคงสมาชิกภาพของพรรคเดิมต่อไปก็ได้

การอุทธรณ์ตามวรรคสามให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมิตามวรรคสามไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรและนายทะเบียนภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่พรรคมีมติ

การสิ้นสุดสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองยุบไป ให้สมาชิกภาพของผู้นั้นสิ้นสุดลง นับแต่วันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันนั้น

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อ ๑๓ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค ในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค
- (๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือคณะกรรมการสาขาพรรค กรรมการ หรืออนุกรรมการในคณะต่าง ๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค

- (๔) มีสิทธิอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป
- (๕) สมาชิกพรรคย่อมมีคุณสมบัติเด่นและมีคุณค่า ประกอบด้วย
- (ก) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีอุดมการณ์ต่อแนวทางของพรรค
- (ข) เป็นผู้ที่พร้อมที่จะเสียสละ และพากเพียรในการทำงานเพื่อพรรค และอุดมการณ์ของพรรคจนประสบผลสำเร็จความมุ่งหมายของพรรค
- (ค) เป็นผู้ที่มีความรู้ มีอุดมการณ์และยึดมั่นในแนวทางของพรรค ศึกษาอย่างถ่องแท้ เพื่อเข้าร่วมในการขยายอุดมการณ์และแนวทางของพรรคสู่สาธารณชนต่อไป
- (ง) เป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาขัดแย้งหรือข้อบกพร่อง จนได้รับการตำหนิจากคณะกรรมการบริหารพรรคและ/หรือสมาชิกพรรคทั่วไป

ข้อ ๑๔ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรค ด้วยจิตสำนึกในอุดมการณ์ของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน
- (๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค
- (๓) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุนนโยบายและมติพรรคอย่างจริงจัง
- (๔) ร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ
- (๕) ไม่นินทาให้ร้ายหรือบ่อนทำลายต่อพรรค สมาชิกพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรค

ข้อ ๑๕ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรคมี ดังนี้

- (๑) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรค เพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์
- (๒) พรรคจะส่งเสริมสถานภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง ครอบครัวและชุมชนที่เข้มแข็ง โดยการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) พรรคจะให้ความสำคัญแก่มวลชนสมาชิกพรรคทุกท่าน โดยให้ถือว่าสมาชิกพรรคเป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์กรหลักของพรรค

หมวด ๕

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๑๖ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป อันจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามวิถีของระบบรัฐสภา เป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นของปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

(๑) พรรคจะจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อฝึกอบรมแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

(๒) พรรคจะรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อสิทธิประโยชน์ของตน และประเทศชาติมากยิ่งขึ้น

(๓) พรรคจะส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันในรูปแบบขององค์กรชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนปลูกฝังความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองที่พึงมีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสิทธิทางการเมือง

(๔) พรรคจะส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันของสมาชิกในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคอย่างสม่ำเสมอ

(๕) พรรคจะเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง

(๖) พรรคจะส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปได้เข้าชม หรือเข้าฟังการอภิปราย หรือบรรยายทางการเมืองอย่างทั่วถึง

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

กรรมการบริหารพรรค และกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๑๗ สมาชิกพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค พึงปฏิบัติตน ดังนี้

(๑) สมาชิกพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรคทุกระดับต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค และไม่ฝ่าฝืนต่อระเบียบข้อบังคับพรรค มติของคณะกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งคำสั่งและประกาศของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อข้อบังคับพรรคและกฎหมายของรัฐ

(๓) ไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกพรรคด้วยกัน หรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหายและบ่อนทำลาย

(๔) ไม่ปกปิดความผิดและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกพรรค ที่ก่อให้เกิดความเสียหายของพรรค ทั้งนี้ ต้องรีบแจ้งให้กรรมการบริหารพรรคได้รับทราบทันที

(๕) สมาชิกพรรคต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐหรือผิดศีลธรรมอันเป็นที่ครหาของบุคคลและวงการทั่วไป

(๖) ผู้ปฏิบัติงานของพรรคไม่พึงนำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น แม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

ข้อ ๑๘ เพื่อเป็นการส่งเสริมและจรรยาบรรณพรรคการเมืองและทำให้การเมืองมีคุณธรรมสมาชิกพรรคควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางการเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

(๒) ประพฤติและดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๔) มีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์กรพรรคให้เติบโตขึ้นด้วยเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในแนวทางและนโยบายของพรรคให้แก่ผู้อื่น

(๕) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่องานตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงจัง

(๖) ยอมรับการปรับปรุงตัวเอง เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและมีประสิทธิภาพของพรรค

(๗) มีจิตสำนึกในศักดิ์ศรี เกียรติยศ ชื่อเสียงและวัฒนธรรมของประเทศชาติ และมี
ความรักชาติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสร้างความมั่นคงในเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ

หมวด ๗

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๑๙ การกล่าวหาสมาชิกพรรคคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษ
กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคได้

ข้อ ๒๐ เมื่อได้รับคำกล่าวหาหรือหนังสือกล่าวหาของสมาชิกแล้ว หากหัวหน้าพรรคการเมือง
เห็นว่าอาจมีมูลความจริง ให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนและเรียกให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าชี้แจง

หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้กระทำความผิด ให้คณะกรรมการสอบสวน
เสนอรายงานต่อหัวหน้าพรรคเพื่อให้สั่งยกข้อกล่าวหาขึ้นได้ แต่หากสอบสวนแล้วเห็นว่ามิใช่ให้คณะกรรมการ
สอบสวนเสนอข้อกล่าวหาขึ้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรคเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๒๑ ในการพิจารณาข้อกล่าวหา ต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้แก้ข้อกล่าวหา ตลอดจน
แสดงพยานหลักฐานฝ่ายตนภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๒๒ เมื่อการพิจารณาสิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (๒) ยกข้อกล่าวหา
- (๓) ตำหนิสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนเพิ่มเติม

ข้อ ๒๓ การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาให้พ้นจากสมาชิกภาพจะกระทำได้อต่อเมื่อปรากฏว่า
สมาชิกผู้นั้นกระทำการให้พรรคเกิดความเสียหาย หรือทำให้เกิดการแตกแยก ขาดความเป็นเอกภาพ
ภายในพรรค หรือผู้ถูกกล่าวหาได้ฝ่าฝืนในสาระสำคัญของข้อบังคับพรรค จรรยาบรรณของพรรค มติ
หรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรค

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าพรรคเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

มติของคณะกรรมการบริหารพรรค ในกรณีดังกล่าวจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด การวินิจฉัยคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคถือเป็นอันสิ้นสุด กรณีที่สมาชิกผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๒๐ แล้วเห็นว่ามีความผิดจริงสมควรลงโทษให้พ้นจากสมาชิกภาพ ก็ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองต่อไป

หมวด ๘

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๔ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกพรรคซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัญญาพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (๗) โฆษกพรรค
- (๘) กรรมการบริหารอื่น

ข้อ ๒๕ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนและตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามข้อ ๒๔
- (๒) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

(๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยคำนึงถึงความอาวุโสทางการเมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสม และการเสียสละให้กับพรรคจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้กำหนดตาม (๑)

ในกรณีที่ยังมีจำนวนหนึ่งดังกล่าวข้างต้นเป็นจำนวนที่มีเศษ ให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิก เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่กำหนด

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตาม (๔) พึงคำนึงถึงการให้มีผู้แทนจากภาคต่าง ๆ โดยทั่วถึงกัน ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) จงใจหรือเจตนาละเลยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อทางราชการ

(๕) จงใจหรือเจตนาทำลายพรรคให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๖) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของที่ประชุมให้ออก

(๗) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออก ให้ถือว่าความเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลง

ทั้งคณะ

(๘) ตำแหน่ง กรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด ถือว่าหมดสภาพทั้งคณะ รวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๕) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าพรรคตาม (๑) (๓) (๔) และ (๕) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้เลขาธิการพรรคเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) และ (๗) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้เลขาธิการพรรคเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือครบวาระ และนอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎ ระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่น

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค โดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยจัดสรรเป็นจำนวนรวม ซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ให้ดำเนินการและปฏิบัติการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรค คณะบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการต่าง ๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงาน และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ของพรรค

- (๘) อนุมัติและยุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรอื่น ๆ ของพรรค
- (๙) อำนาจการต่าง ๆ และกระทำการหรือสั่งการใด ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค
- (๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค
- (๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคและคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- (๑๓) จัดตั้งแผนกต่าง ๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำพรรคหรือชั่วคราว
- (๑๔) แต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค รองโฆษกพรรค ผู้ช่วยเหรัญญิกพรรค ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค
- (๑๕) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคปฏิบัติ
- (๑๖) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและกฎระเบียบของพรรค

ข้อ ๒๙ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) หัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
- (ก) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมายและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของพรรค
- (ข) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค
- (ค) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นประธานที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค
- (ง) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว
- (จ) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎ ระเบียบ มติของพรรคและคำสั่งพรรค

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการ
ของพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติ ในกรณีนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในเวลา
ไม่เกินเจ็ดวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลบังคับใช้

(ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการ
ในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ
บริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่า การดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(ซ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือ
คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการ
บริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่
หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม
คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม
คณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๔) รองเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขาธิการพรรคหรือ
คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๕) เภรัญญิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน
และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัคร และการพ้น
จากตำแหน่งของสมาชิก

(๗) โฆษกพรรค มีหน้าที่ ดังนี้

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่าง ๆ ของพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๘) กรรมการบริหารอื่น ๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

หมวด ๙

องค์กรปฏิบัติงานของพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะผู้บริหารพรรค

ข้อ ๓๐ คณะผู้บริหารพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจการของพรรค เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) หัวหน้าพรรค แต่งตั้งคณะผู้บริหารพรรคจากกรรมการบริหารพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่เกินสามสิบคน ประกอบด้วย

- (ก) หัวหน้าพรรค
- (ข) รองหัวหน้าพรรค
- (ค) เลขาธิการพรรค
- (ง) รองเลขาธิการพรรค
- (จ) เภรัญญิกพรรค
- (ฉ) โฆษกพรรค
- (ช) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (ซ) กรรมการบริหารอื่น ๆ

ทั้งนี้ หัวหน้าพรรคอาจเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลและตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะผู้บริหารพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๑ คณะผู้บริหารพรรคมีวาระหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการทำงานประจำในนามของคณะกรรมการบริหารพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้กิจการต่าง ๆ ของพรรคได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
ทั้งงานประจำและมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

(๓) เสนอรายงานในปัญหาที่ส่งต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อดำเนินการต่อไป

(๔) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมือง หรือองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ

(๕) ออกระเบียบและกำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรค ตลอดจนวางระเบียบ
ด้านการคลังและทรัพย์สินของพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารของพรรค

ข้อ ๓๒ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรคในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม
วัฒนธรรม การทหาร การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการแต่ละฝ่าย
อาจแยกย่อยเป็นฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและให้สอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐและระเบียบ
การบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๓๓ การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารของพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรค

(๒) คณะกรรมการแต่ละคณะ ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ รองประธาน
ไม่เกินสามคน และเลขาธิการหนึ่งคน นอกจากนั้น แต่ละคณะอาจจัดหาผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมได้อีก
ตามความเหมาะสม

(๓) คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามมติของคณะผู้บริหารพรรค

ข้อ ๓๔ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ศึกษาและพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะบรรยายสรุปข้อศึกษา
และข้อพิจารณานั้น ๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) ศึกษาและพิจารณา ตลอดจนติดตามการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และ
เตรียมการในการเสนอข้อคิดเห็นนั้นต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ต่อสาธารณชน ต่อรัฐสภา และ
รัฐบาลตามโอกาสและความเหมาะสม

(๓) เป็นองค์กรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อสมาชิกและสาธารณชนในนามของพรรค

ข้อ ๓๕ เอกสารข้อความที่เกิดจากคณะกรรมการกิจการของพรรค ให้ถือเป็นสิทธิของพรรค ผู้ใดนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิได้รับความยินยอมจากพรรคย่อมผิดวินัยของพรรคอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๓

สำนักงานใหญ่พรรค

ข้อ ๓๖ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของพรรค อยู่ในการกำกับดูแลของคณะผู้บริหารพรรค โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคและผู้ช่วยห้าคนเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๓๗ สำนักงานใหญ่พรรค ประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้

(๑) การเงินและบัญชี

- (ก) จัดทำงบประมาณประจำปีของพรรค
- (ข) จัดกิจกรรมหาทุน
- (ค) จัดทำบัญชีรับจ่ายเงินของพรรค
- (ง) จัดทำงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

- (ก) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างภาพพจน์ที่ดีของพรรค
- (ข) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลสมาชิก
- (ค) รับรู้เรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล
- (ง) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์พรรคทั้งในยามปกติและในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๓) งานธุรการ

- (ก) บริการในการจัดพิมพ์ รับ - ส่งเอกสาร
- (ข) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค
- (ค) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
- (ง) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของสำนักงานใหญ่พรรค

ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานสมาชิก

- (ก) รับสมัครสมาชิก ทำบัตร จัดเก็บทะเบียนประวัติ
- (ข) การจัดตั้งสาขาพรรคหรือองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๒) งานกิจการสภา

(ก) รวบรวมเรื่องจากการประชุมสภา รัฐสภา และกรรมาธิการ

(ข) ติดตามวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา และผลการประชุมอาเซียนหรือรัฐสภาโลก

(ค) จัดทำเอกสารกับคณะกรรมาธิการของพรรค และกรรมการรัฐสภาของพรรค

(๓) งานประสาน

(ก) ประสานงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค
กรรมาธิการของพรรค กรรมการต่าง ๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) เตรียมเอกสารต่าง ๆ เพื่อตอบโต้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานนโยบายและแผน

(ก) จัดการประชุมสัมมนาทุกระดับภาคของพรรค

(ข) จัดทำบันทึกและรายงานการประชุม

(ค) ประสานส่วนราชการและพรรคการเมืองอื่น ๆ ตลอดจนองค์กรเอกชน

(ง) จัดทำแผนงานประมาณการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) งานกฎหมาย

(ก) ร่างกฎหมาย

(ข) ติดตามการดำเนินการร่างกฎหมายต่าง ๆ

(ค) งานบริการด้านกฎหมาย

(๓) งานข้อมูล

(ก) เตรียมข้อมูลอภิปรายให้สมาชิกผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค
ผู้บริหารพรรค กรรมาธิการของพรรค กรรมการต่าง ๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) จัดทำเอกสารวิชาการต่าง ๆ

(ค) จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน

(ง) จัดงานห้องสมุดการเมือง

(จ) จัดระบบบริการข้อมูลแก่สมาชิกผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค และประชาชน

โดยทั่วไปด้วยความรวดเร็ว

หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น คณะผู้บริหารพรรคอาจเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นของงานที่เข้าสู่พรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๔

สำนักงานสาขาพรรค

ข้อ ๓๘ ให้มีสำนักงานสาขาพรรคเป็นหัวหน้าหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของพรรค ในท้องที่ที่พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรค โดยอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงานสาขาพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๓๙ สำนักงานสาขาพรรค มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

- (ก) จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของสาขาพรรค
- (ข) จัดทำงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- (ค) จัดทำงบประมาณประจำปีของสาขาพรรค

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของสาขาพรรค และให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในท้องถิ่น

- (ข) รับเรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล
- (ค) จัดทำโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของสาขาพรรค

(๓) งานสมาชิก

- (ก) รับเรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล
- (ข) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น
- (ค) ประสานงานกับสำนักงานใหญ่พรรคและสมาชิกพรรคเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรค

(๔) งานธุรการ

- (ก) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
- (ข) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค
- (ค) บริการในการจัดพิมพ์รับ - ส่งเอกสาร

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๔๐ การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะผู้บริหารพรรคและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

ข้อ ๔๑ การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะผู้บริหารพรรคจากรายชื่อดังต่อไปนี้

(๑.๑) รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบ

(๑.๒) รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติของคณะผู้บริหารพรรคที่ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด

(๒) ที่ประชุมใหญ่อาจใช้วิธีการให้ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคลงมติเลือกผู้สมควรส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อได้ โดยการเสนอชื่อดังกล่าวนี้ จะต้องขอความเห็นจากคณะกรรมการสาขาพรรคในแต่ละภาคหรือคณะผู้บริหารพรรคก่อน

หมวด ๑๑

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่นของพรรค

ข้อ ๔๒ ภายหลังจากเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ในโอกาสแรกที่จะสามารถกระทำได้ ก่อนเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรกเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านรัฐสภา

ข้อ ๔๓ การเสนอหรือรับรองร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ หรือการเสนอกระทู้เรื่องใด ๆ ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือนโยบายของพรรค และข้อบังคับพรรค ตลอดจนการอภิปรายลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภา ให้เป็นไปตามมติซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติไว้

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
เว้นแต่มตินั้นจะขัดหรือแย้งกับข้อบังคับพรรค หรือหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองอื่น ๆ ซึ่งประชาชน
เป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับนี้โดยอนุโลม

หมวด ๑๒

แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรค

ข้อ ๔๕ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคในจังหวัดใด ๆ ให้ขึ้นอยู่กับพิจารณา
ของคณะผู้บริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามความประสงค์ของสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนา
ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ โดยสาขาดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคในจังหวัดนั้น ๆ
ไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ทั้งนี้ ในวาระแรกต้องไม่น้อยกว่าภาคหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ข้อ ๔๖ การจัดตั้งสาขาให้มีได้ไม่เกินจังหวัดละหนึ่งสาขา ดังนี้

(๑) ให้สมาชิกผู้ริเริ่มการจัดตั้งสาขารวบรวมสมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน
โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกไว้

(๒) ให้ผู้แทนสมาชิกผู้ริเริ่มการจัดตั้งสาขาในจังหวัดนั้น ๆ ยื่นแสดงความจำนงเพื่อขอจัดตั้ง
สาขาต่อสำนักงานใหญ่พรรคเพื่อให้คณะผู้บริหารพรรคพิจารณาอนุมัติ โดยส่งบัญชีรายชื่อตาม (๑) ไปด้วย

ข้อ ๔๗ เมื่อคณะผู้บริหารพรรคได้อนุมัติให้จังหวัดใดจัดตั้งสาขาพรรคได้ ให้มีหนังสือแจ้งต่อ
ตัวแทนของสาขาพรรคนั้น เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน
และเมื่อสาขาพรรคได้ประชุมสมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้ว ให้แจ้งสำนักงานใหญ่
เพื่อทราบ เพื่อให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันเพื่อดำเนินการ
ตามกฎหมายต่อไป การประชุมสาขาดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคในสาขานั้นเข้าประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

ข้อ ๔๘ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกพรรคในสาขาพรรคนั้น
จำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานสาขาพรรค

(๒) รองประธานสาขาพรรค

- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เภรัญญิกสาขาพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๗) โฆษกสาขาพรรค
- (๘) กรรมการสาขาพรรคอื่น ๆ

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค และเมื่อพ้นจากตำแหน่งหรือถึงคราวออกตามวาระแล้ว มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคได้อีก

ข้อ ๕๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่และให้ลงคะแนนลับตามลำดับ ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคกำหนดจำนวนของคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๔๘

(๒) เลือกประธานสาขาพรรคเป็นอันดับแรก แล้วเลือกรองประธานหนึ่งคน และกรรมการสาขาพรรคอื่น ๆ อีกจนครบจำนวนตาม (๑)

(๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรค จะต้องมิผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๕๑ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งตามข้อ ๕๐ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) เผยแพร่นโยบายพรรค กิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิกพรรคเพิ่ม

(๓) จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และงบการเงินของสาขาพรรค เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๔) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและแก่ประชาชนทั่วไป

(๕) เสนอแนะข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบปัญหาต่อพรรคเพื่อไปเป็นแนวทางในการพิจารณา

(๖) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาท้องถิ่นอื่น ๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคคนนั้น ๆ

(๗) จัดทำแผนงาน โครงการ และรายงานผลการบริหารงานของสาขาพรรค เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคทุกกรอบสามเดือน และทุกภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

ข้อ ๕๒ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ประธานสาขาพรรค

(ก) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานการประชุม

(ค) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม

(ง) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดตั้งขึ้นเพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค

(ฉ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ในกรณีประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ที่มีตำแหน่งรองลงมาลำดับต้นทำหน้าที่แทน

(๒) รองประธานสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ประธานสาขาพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวง ของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากประธานสาขาพรรคในกิจการที่ประธานสาขาพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค
 (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค

(๔) รองเลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

(๕) เภรัณยิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม รายรับ - รายจ่ายบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงินของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด

(๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค

(๗) โฆษกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมและกิจการต่าง ๆ ของสาขาพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

(๘) กรรมการอื่นของสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่ประธานสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

ข้อ ๕๓ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ตำแหน่งคณะกรรมการสาขาพรรคว่างลงสองในสามของกรรมการทั้งหมด

(๓) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่งหรือมีมติให้เลิกสาขาพรรค

เมื่อมีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคเป็นผู้ที่ทำหน้าที่แทนในกรณีที่ประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ข้อ ๕๔ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๕๓

(๓) ลาออก

(๔) ต้องคุมขังโดยหมายศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ ๕๕ ให้ประธานสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรคอีกหนึ่งคน เป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้น เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานของสาขาพรรคไม่สามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

ข้อ ๕๖ ให้จัดการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแถลงผลงานในรอบปี และรับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรคภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

หมวด ๑๓

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่

ข้อ ๕๗ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อสมาชิกพรรคซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ หรือไม่น้อยกว่าสองพันคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากัน เข้าชื่อกัน ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรค

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดเจนว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคแรก ให้เลขาธิการพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

หัวหน้าพรรค และเลขาธิการพรรค เป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญให้ระเบียบวาระเป็นไปตามบัญญัติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๕๘ ญัตติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญต้องเสนอต่อเลขาธิการพรรค พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ที่ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๕๙ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ ซึ่งจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนประกอบด้วย

(๑) กรรมการบริหารพรรค

(๒) อธิการกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

(๔) คณะกรรมการนโยบายพรรค

(๕) คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค

(๖) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือ
อดีตรัฐมนตรีที่พรรคส่งลงสมัคร

(๗) สมาชิกที่เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัคร และดำรงตำแหน่งอยู่
ในขณะนั้น หรืออดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัคร

(๘) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคส่งลงสมัคร และดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น

(๙) อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคส่งลงสมัคร

(๑๐) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น

(๑๑) ผู้แทนสาขาพรรค

(๑๒) ตัวแทนสมาชิกพรรค ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกัน ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้
เพียงเสียงเดียว โดยให้แสดงความจำนงว่าจะลงคะแนนเสียงในฐานะใด และให้ลงคะแนนเสียงในฐานะนั้น
ตลอดการประชุมนั้น

ถ้าหากองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ข้อใดข้อหนึ่งไม่มีหรือมีแต่ไม่ครบจำนวนตามที่กำหนด
ให้ถือว่าองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ที่เหลือเป็นองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๖๐ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๕๙ (๑) และ (๑๑) ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของแต่ละองค์ประชุม

ส่วนองค์ประชุมอื่น ต้องมีตัวแทนสมาชิกเข้าร่วมประชุม เมื่อรวมกันกับทุกองค์ประชุมจะต้องมี
จำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยคน จึงถือว่าครบองค์ประชุม

การได้มาซึ่งตัวแทนสมาชิกตามข้อ ๕๙ (๑๒) ให้คำนึงถึงสัดส่วนของจำนวนสมาชิกที่มีตามสาขา
ในแต่ละภาคและสัดส่วนของจำนวนสมาชิกหญิงและชาย ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนความเห็นที่หลากหลายของสมาชิก
ทุกระดับ

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๖๑ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคในลำดับถัดลงไปทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับถัดไปไม่มาประชุมให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมให้รองเลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมให้รองในลำดับถัดลงมาทำหน้าที่ประธานการประชุม หรือถ้าไม่มีรองเลขาธิการพรรคคนใดมาประชุม ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานการประชุมและเลขานุการในที่ประชุมคราวนั้น

ข้อ ๖๒ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

(๓) เลือกตั้งหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารพรรค

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค คณะกรรมการนโยบายพรรค และคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค

(๕) รายงานการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) แผนการดำเนินการสำหรับปีต่อไป โดยเฉพาะการหารายได้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง และการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง

(๗) การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและการรับรองงบการเงินประจำปีของพรรค

(๘) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรค ประธานสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสี่สาขา หรือตัวแทนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน

(๙) กิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

(๑๐) กิจการอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรค

การลงมติเลือกบุคคลตามข้อ ๖๒ (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๖๓ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกรัฐวให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุม

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๖๔ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง โดยหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นกรณีพิเศษอีกก็ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากคณะกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดร่วมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการขอให้เปิดประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๖๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการบริหารพรรคเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุมให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ในกรณีที่หัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๓

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๖๗ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค

ในกรณีที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหรือเป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อให้ความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของสาขาพรรคการเมืองนั้น

การประชุมวิสามัญอาจจะมีได้เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธานสาขาพรรคให้มีการประชุมวิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดเจนว่าประสงค์ให้เรียกประชุมวิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผล เร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญตามวรรคแรก ให้ประธานสาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

ประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญที่คณะกรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามบัญญัติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๘ ผู้ตัดของผู้ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรค พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๙ ในการประชุมใหญ่สาขาพรรคต้องมีกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และสมาชิกสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าสิบคนมาประชุม จึงจะครบองค์ประชุม

การลงมติให้ความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงสมัคร หรือการลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคให้กระทำโดยลับ ส่วนการลงมติในเรื่องอื่นให้เป็นไปโดยเปิดเผย เว้นแต่คณะกรรมการสาขาพรรคหรือสมาชิกสาขาพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคนร้องขอให้ลงคะแนนลับ ก็ให้ลงคะแนนลับ

การลงมติดังกล่าวข้างต้นให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่ร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗๐ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรคไม่มาประชุม ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้ที่ประชุมตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๗๑ กิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเท่านั้น

(๑) การเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของสาขาพรรค

(๒) การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค

(๓) การอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๗๒ ในการประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุ วัน เวลา สถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุม

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๗๓ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษก็ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำร้องขอของ คณะกรรมการสาขาพรรคจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดรวมกันขอให้เปิดประชุม เป็นพิเศษ ในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่ประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๗๔ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการสาขาพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้ประธาน สาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุม หากประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ให้รองประธาน สาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขานุการสาขาพรรค ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๗๕ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๑๔

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน

และการจัดทำบัญชีของพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๗๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค และสาขาพรรค ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ในกรณีที่มีการจัดตั้งสาขาพรรค

ให้ประธานสาขาพรรคจัดให้มีการทำบัญชีของสาขาพรรคและรับรองความถูกต้อง ตลอดจน จัดส่งบัญชีของสาขาพรรคเพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพรรคด้วย

ข้อ ๗๗ บัญชีของพรรคและบัญชีของสาขาพรรค ประกอบด้วย

- (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค

(๓) บัญชีแยกประเภท

(๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์โดยครบถ้วน บัญชีตาม (๑) และ (๒) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น บัญชีตาม (๓) และ (๔) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๗๘ พรรคและสาขาพรรค ต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งขึ้น และครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบดุล งบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรค และให้รวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคทุกสาขาด้วย

งบดุลต้องแสดงรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรค

งบรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างน้อยต้องแสดงที่มาของรายได้ ซึ่งได้รับจากเงินบริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐและรายได้อื่นที่มีกับการใช้ไปของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรค โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งต้องแสดงไว้โดยชัดเจน

งบการเงินต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

ข้อ ๗๙ งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต้องเสนอที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานของพรรค และสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าพรรคต้องรับรองความถูกต้องร่วมกับเหรัญญิกพรรค และให้หัวหน้าพรรคส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติ พร้อมทั้งสำเนาบัญชี

ข้อ ๘๐ ให้หัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่ง วันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ หรือวันที่พ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมา ในวันยื่นให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือถูกยุบหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๘๑ ให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคซึ่งต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย โดยให้ระบุชื่อผู้รับบริจาคด้วย
- (๒) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่มีการรับบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น หรือค่าของสิทธินั้นก่อนจึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไม้อาจคิดมูลค่าได้ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้น ให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ ๘๒ ในกรณีการบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำไปฝากไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๘๓ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับการบริจาคและออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้บริจาคไว้เป็นหลักฐานภายในวันที่ได้รับบันทึกการบริจาค

ในกรณีการบริจาคเงินเป็นตัวแลกเงินหรือเช็คขีดคร่อมให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากตามพรรคหนึ่ง เมื่อตัวแลกเงินหรือเช็คขีดคร่อมดังกล่าวไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงินให้พรรคออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้บริจาคไว้เป็นหลักฐานภายในวันที่ที่มีรายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๘๓ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีพร้อมทั้งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ รับรองแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

หมวด ๑๕

รายได้ของพรรค การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

และค่าบำรุงพรรค และการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๘๔ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (๒) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค

(๓) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรม
หาทุนของพรรค และที่ได้จากการบริจาคแก่พรรค

(๔) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง

(๕) ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรค

(๖) รายได้อื่น

การหารายได้ตาม (๒) และ (๖) ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

หมวด ๑๖

การสืบสภาพ การรวมและเลิกพรรค

ส่วนที่ ๑

การสืบสภาพพรรค

ข้อ ๘๕ ให้พรรคสืบสภาพความเป็นพรรคด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังต่อไปนี้

(๑) ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

(๒) ไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้ง
ติดต่อกัน หรือเป็นเวลาแปดปีติดต่อกัน สุดแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่ากัน

(๓) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงห้าพันคน เป็นระยะเวลาติดต่อกันหนึ่งปี

(๔) ไม่มีการเรียกประชุมใหญ่พรรค ไม่มีการดำเนินกิจกรรมใดทางการเมืองเป็นระยะเวลา
ติดต่อกันหนึ่งปี โดยมีได้มีเหตุอันสมควรจะอ้างได้ตามกฎหมาย

(๕) การสืบสภาพของพรรคตามข้อนี้มีให้ใช้บังคับกรณีพรรคมีสมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภา

ส่วนที่ ๒

การรวมหรือเลิกพรรค และสาขาพรรค

ข้อ ๘๖ การควบรวมพรรคกับพรรคการเมืองอื่นให้กระทำได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการบริหารพรรค และโดยที่ประชุมใหญ่พรรค

หากอยู่ในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรและมีสมาชิกพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ห้ามมิให้มีการควมรวมพรรคกับพรรคการเมืองอื่น

ข้อ ๘๗ การเลิกพรรคจะกระทำได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค ด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สามในสี่ของผู้เข้าร่วมประชุม

การเลิกสาขาพรรคให้เป็นไปตามมติโดยเสียงข้างมากของคณะกรรมการบริหารพรรค

ในกรณีที่พรรคต้องสิ้นสภาพ ยุบหรือเลิกพรรค ให้มีการชำระบัญชี หากยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ หลังการสิ้นสภาพ ยุบหรือเลิกพรรค ให้ทรัพย์สินของพรรคที่เหลืออยู่นั้นตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมือง

หมวด ๑๗

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ และแนวนโยบายของพรรค

ข้อ ๘๘ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรค หรือแนวนโยบายของพรรค ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ญัตติเสนอจากคณะกรรมการบริหารพรรค หรือคณะกรรมการสาขาพรรคจำนวน หนึ่งในสามของจำนวนสาขาทั้งหมด และกรรมการบริหารพรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมดให้การรับรอง

(๒) ที่ประชุมใหญ่ให้ความเห็นชอบโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งขององค์ประชุม ของที่ประชุมใหญ่เท่าที่มีอยู่และอยู่ในที่ประชุม

หมวด ๑๘

หมวดเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๘๙ หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความตามข้อบังคับพรรคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรค มีอำนาจตีความโดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

หมวด ๑๙

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๐ ให้กรรมการบริหารพรรคซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ข้อบังคับพรรคนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการบริหารพรรคตามข้อบังคับพรรคนี้

ข้อ ๙๑ ให้กรรมการสาขาพรรคซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ข้อบังคับพรรคนี้ใช้บังคับ
เป็นกรรมการสาขาพรรคตามข้อบังคับพรรคนี้

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรครักษัธรรม

คณะกรรมการบริหารพรรครักษัธรรม จำนวนทั้งสิ้น ๘ คน คือ

๑. นายสมศักดิ์ แสงอำนาจเดช	หัวหน้าพรรค
๒. นางนงลักษณ์ โรจนพานิช	รองหัวหน้าพรรค
๓. นางสาวสุชาดา โชคพิชิตชัย	เลขาธิการพรรค
๔. นางสาวศรัณญา เกื้อหนู	รองเลขาธิการพรรค
๕. นางสาวสิรินาถ บำรุงสวัสดิ์	เหรัญญิกพรรค
๖. นางสาววิภาวดี เตียวตระกูล	นายทะเบียนสมาชิกพรรค
๗. นางสาวนิตา ธีรสถกุล	โฆษกพรรค
๘. นางสาวชนิภา คำแสน	กรรมการบริหารพรรค
- จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

อภิชาติ สุขัคคานนท์

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง